

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

Навчально-науковий інститут архітектури та будівництва
Кафедра українознавства, культури та документознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор – проректор
з науково-педагогічної роботи

_____ Б.О. Коробко
« » _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **доктора філософії**
(ступінь вищої освіти)

спеціальності **192 «Будівництво та цивільна інженерія»**
(шифр і назва спеціальності)

Робоча програма «Сучасні освітні технології у вищій школі» для здобувачів третього рівня вищої освіти спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія». Складена відповідно до освітньо-наукової програми доктора філософії.

Розробник: Лисенко А.В., доцент кафедри українознавства, культури та документознавства, кандидат педагогічних наук, доцент.

Погоджено

Керівник проектної групи,
гарант освітньо-наукової програми _____ (А.М. Павліков)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри українознавства, культури та документознавства

Протокол від « 29 » серпня _____ 2019 року №

Завідувач кафедри українознавства, культури
та документознавства

_____ І.Г. Передерій

«29» серпня 2019 року

Схвалено навчально-методичною радою Навчально-наукового інституту архітектури та будівництва

Протокол від «09» вересня 2019 року № 1.

Голова навчально-методичної ради

_____ (В.Ф. Пенц)
«09» вересня 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання денна	форма навчання заочна
Кількість кредитів – 3		Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 90			
Модулів – 1	Для всіх спеціальностей	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2	
		Семестр	
	4		
Індивідуальне завдання – розрахунково-графічна робота	Ступінь вищої освіти <u>Доктор філософії</u>	Лекції	
		36 год.	
		Практичні, семінарські	
		0 год.	
		Лабораторні	
		0 год.	
		Самостійна робота	
		54 год.	
Індивідуальна робота:			
Вид контролю: екзамен			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 36/54

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: пізнання закономірностей навчального процесу у вищій школі, надання аспірантам глибоких теоретичних та практичних знань з урахуванням нових досягнень методичної науки, розкрити зміст загальнонаукової та фахової підготовки, а також підготувати майбутніх працівників вищої школи до організації та проведення занять на високому науково-методичному рівні.

Навчальна дисципліна спрямована на формування в аспірантів таких компетентностей:

- здатність оцінювати і виконувати (індивідуально або в науковій групі) наукові дослідження;
- здатність працювати у науковому колективі, розуміючи відповідальність впливу особистих результатів на загальні результати роботи;
- здатність генерувати ідеї та знаходити шляхи досягнення наукових цілей;
- здатність у плануванні, організації та проведенні навчальних занять з дисциплін, передбачених навчальним планом, зокрема, набути здатність навчати студентів бакалаврського рівня на практичних заняттях розв'язувати задачі, вести дискусії, будувати лаконічні відповіді, виконувати експериментальні дослідження, їх обробку з формулюванням висновків;
- здатність зосереджено та ефективно працювати в екстремальних умовах (обмеженого часу та ресурсів), мотивовано керувати роботою інших науковців та спеціалістів над розв'язанням поставлених завдань та досягненням поставленої мети;
- здатність керувати науковими проектами та складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Курс «Сучасні освітні технології у вищій школі» є важливою складовою підготовки докторів філософії як потенційних претендентів на викладацьку посаду в системі вищої освіти. Навчальна дисципліна «Сучасні освітні технології у вищій школі» базується на таких навчальних дисциплінах, як «Філософія», «Культурологія», «Психологія», «Педагогіка», «Менеджмент».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

- Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасні освітні технології у вищій школі» є
- обґрунтування методологічних і теоретичних засад педагогічного процесу у вищій школі на сучасному етапі розвитку науки і людства;
 - визначення шляхів удосконалення й розвитку організаційних форм навчального процесу, підвищення ефективності різних способів контролю;
 - прогнозування розвитку педагогічного процесу залежно від перспектив науки і потреб суспільства, розроблення нових підходів, принципів, форм і методів професійної підготовки;
 - впровадження в систему вищої освіти нових педагогічних технологій, пошук шляхів, прийомів, способів і засобів активізації пізнавальної діяльності аспірантів;
 - виявлення закономірностей педагогічного впливу з метою формування в аспірантів наукового світогляду, національної свідомості, професійної відповідальності.
- Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні знати:
- Основний зміст державного стандарту вищої освіти, структуру вищої освіти України, законодавчі та нормативні документи, загальні положення організації навчального процесу.
 - Методи науково-педагогічних досліджень та сучасні технології в організації навчально-виховного процесу у вищій школі.
 - Систему сучасних засобів навчання, їх дидактичні особливості та методику використання.
 - Типологію і структуру сучасних видів аудиторних занять, традиційні і нестандартні форми навчання.
 - Специфіку розробки навчально-методичних комплексів дисципліни і спеціальностей.

- Вміти: орієнтуватися у сучасному освітньому просторі, формувати особистісно-орієнтоване і динамічне середовище життєдіяльності.
- Застосовувати теоретичні знання для практичної організації навчально-виховного процесу навчальних дисциплін у вищій школі.
- Володіти навичками підготовки ґрунтовного методичного забезпечення для проведення різних видів занять з використанням сучасних освітніх технологій.
- Добирати систему ефективних методів, форм, засобів навчання для організації навчально-пізнавальної діяльності.
- Володіти основними категоріями методики викладання у вищій школі та застосовувати їх при виконанні теоретичних та практичних завдань.
- Ставити мету, планувати, організовувати, стимулювати, контролювати, аналізувати результати навчально-пізнавальної діяльності.
- Підвищувати свій загальноосвітній і фаховий рівень, організовувати самоосвіту, творчо користуватися різними джерелами інформації

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Комбінований (усно-письмовий) екзамен із оцінюванням досягнутого за 100 бальною шкалою ЄКТС та 4-х бальною національною шкалою.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
1	2	3	4	5
90- 100	А	Відмінно	Аспірант повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми, поточного модульного контролю. Виконання контрольної має творчий характер	Високий , що є максимальним практично в усіх складових навчальної дисципліни
82- 89	В	Дуже добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю, в цілому. Виконання контрольної відповідає вимогам.	Належний , що є максимальним лише у деяких складових навчальної дисципліни
74- 81	С	Добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю виконав не повністю. Контрольна робота виконана з деякими помилками.	Достатній , що є середнім у всіх складових навчальної дисципліни

1	2	3	4	5
64- 73	D	Задовільно	Аспірант засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми та модульного контролю не виконав. Питання контрольної роботи повністю не розкриті.	Середній , що є мінімально допустимим лише у деяких складових навчальної дисципліни
60-63	E	Достатньо	Аспірант засвоїв матеріал, що передбачений робочою програмою, лише частково. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав окремі завдання кожної теми та модульного контролю. Питання розрахунково-графічного завдання повністю не розкриті.	Базовий , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35- 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Аспірант не засвоїв більшості тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань по кожній темі та модульного контролю в цілому. Більшість питань розрахунково-графічного завдання не розкриті.	Низький , що є нижчим від мінімально допустимого за більшістю складових навчальної дисципліни
0 - 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Аспірант не засвоїв матеріалу, передбаченого робочою програмою, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю та розрахунково-графічного завдання.	Нульовий , тобто компетентності відсутні

6.Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є екзамен, тестові завдання, захист творчих проєктів, презентації.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Тема 1. Педагогічні технології як наука і навчальна дисципліна. Інноваційна діяльність педагога.

Вимоги постіндустріального суспільства до технологій навчання у вищій школі.Ознаки та структура педагогічної технології. Педагогічна діяльність. Виникнення і розвиток сучасних технологій навчання вищої школи. Класифікація педагогічних технологій. Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності. Педагогічна

культура. Основні структурні компоненти педагогічної культури. Професійні вимоги до особистості педагога.

Тема 2. Форми й методи навчання у вищій школі. Види та прийоми активізації навчального процесу.

Методичні основи підготовки та проведення лекційних занять. Методика підготовки та проведення семінарських занять. Методика організації та проведення лабораторних і практичних занять. Консультування як форма роботи зі студентами. Організація самостійної роботи студентів. Активізація процесу навчання за допомогою проведення ділових ігор.

Тема 3. Технології традиційного та проблемного навчання.

Технологізація навчання та поняття «педагогічна технологія». Технологія традиційного навчання. Визначальні ознаки, цілі та завдання традиційного навчання. Технологія проблемного навчання. Способи створення проблемних ситуацій. Функції проблемного навчання. Цілі та завдання проблемного навчання.

Тема 4. Технології особистісно-орієнтованого та розвивального навчання у вищій школі.

Цілі та завдання особистісно-орієнтованого навчання. Основні параметри освітнього процесу в технології особистісно-орієнтованого навчання. Головний психологічний елемент системи розвивального навчання – навчальна діяльність. Основні риси педагогічної системи Ельконіна-Давидова. Основні характеристики провідних форм діяльності та їх розвиваючих ефектів. Зв'язок навчальної діяльності і безпосередньо – емоційного спілкування.

Тема 5. Технології дослідницького (евристичного) навчання у вищій школі.

Вступні зауваження до характеристики дослідницького (евристичного) навчання. Основні принципи, зміст та засоби дослідницького (евристичного) навчання. Варіанти технологій навчання, заснованих на навчальному дослідженні аспіранта. Педагогічні технології, форми і методи евристичного навчання. Переваги і перспективи дослідницького (евристичного) навчання.

Тема 6. Імітаційні технології навчання

Особливості імітаційних технологій навчання. Принципи імітаційних технологій навчання. Ігрові технології навчання. Соціально-психологічний тренінг як технологія навчання. Дискусійні технології навчання. Технології навчання у співробітництві.

Тема 7. Технологія розвитку критичного мислення.

Цілі та завдання технології розвитку критичного мислення. Характеристики критичного мислення. Ключові елементи критичного мислення. Особливості навчального процесу, побудованого на засадах критичного мислення. Умови до стимуляції критичного мислення.

Тема 8. Модульні технології як відкриті системи навчання.

Особливості модульних технологій – застосування методу згорнутих інформаційних структур. Модульно-тьюторна система підготовки спеціалістів. Технологія ситуаційного навчання (кейс-метод). Критична (екстремальна) ситуація як навчальна модель.

Тема 9. Технології інформаційного та програмованого та навчання.

Загальна характеристика інформаційних технологій навчання. Гіпертекстова технологія в системі інформаційної освіти. Застосування комп'ютерних технологій як інструментів пізнання. Комп'ютеризація і розвиток креативності студента. Дидактичні можливості інформаційних технологій. Цілі та характерні риси технології програмованого

навчання. Принципи програмованого навчання. Проектні технології. Цілі та завдання проектної технології. Типи проектів. Вимоги до проекту.

Тема 10. Технології дистанційного навчання у вищій школі.

Особливості технології дистанційного навчання. Використання комп'ютерних телекомунікацій у вищій освіті. Проектування і реалізація навчання в мережі Інтернет. Принципи дистанційної освіти. Заперечення можливості повного переходу вищої школи на технології дистанційного навчання.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма									
	усього	у тому числі				с.р				
л		п	ла	інд						
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові ознаки професійного спілкування.										
Тема 1. Педагогічні технології як наука і навчальна дисципліна. Інноваційна діяльність педагога.	8	2				6				
Тема 2. Форми й методи навчання у вищій школі. Види та прийоми активізації навчального процесу.	12	4				8				
Тема 3. Технології традиційного та проблемного навчання.	10	4				6				
Тема 4. Технології особистісно-орієнтованого та розвивального навчання у вищій школі.	10	4				6				
Тема 5. Технології дослідницького (евристичного) навчання у вищій школі.	8	4				4				
Тема 6. Імітаційні технології навчання.	8	4				4				
Тема 7. Технологія розвитку критичного мислення.	10	4				6				
Тема 8. Модульні технології як відкриті системи навчання.	8	4				4				

Тема 9. Технології інформаційного та програмованого навчання.	10	4				6				
Тема 10. Технології дистанційного навчання у вищій школі.	6	2				4				
Усього годин	90	36				54				

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені	-

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені	-

11. Теми лабораторних робіт

№ з/п	Лабораторні роботи не передбачені	Кількість годин

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи аспіранта є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи аспіранта:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- захист творчих проєктів;
- підготовка до складання екзамену.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п (змістовий модуль)	Назва теми	Кількість годин	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Педагогічні технології як наука і навчальна дисципліна. Інноваційна діяльність педагога.	6	
2.	Форми й методи навчання у вищій школі. Види та прийоми активізації навчального процесу.	8	
3.	Технології традиційного та проблемного навчання.	6	
4.	Технології особистісно-орієнтованого та розвивального навчання у вищій школі.	6	
5.	Технології дослідницького (евристичного) навчання у вищій школі.	4	

6.	Імітаційні технології навчання.	4	
7.	Технологія розвитку критичного мислення	6	
8.	Модульні технології як відкриті системи навчання.	4	
9.	Технології інформаційного та програмованого навчання.	6	
10.	Технології дистанційного навчання у вищій школі.	4	
	Усього	54	

13. Індивідуальні завдання (не передбачені)

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, індивідуальних та групових консультацій.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення, теоретичне та практичне моделювання, диспути, дискусії.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація, презентація, захист науково-дослідного проекту.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями аспірантами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань аспірантів під час лекційних занять, оцінювання виконання аспірантами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових робіт, тестування, здійснення індивідуальних співбесід з аспірантами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань аспірантів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому занятті.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання, тестування та самостійна й індивідуальна робота										Екзамен	Сума
<i>Змістовий модуль 1</i>											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	

25-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них до 50 балів аспірант може отримати впродовж семестру, решта 50 балів припадає на підсумковий контроль.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються таким чином (розподіл орієнтовний):

- робота на заняттях (участі у дискусіях, відповіді на проблемні питання під час аудиторних занять, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 30 балів);

- індивідуальна робота (за вибором – виконання персональних навчально-дослідних завдань, підготовка творчих проєктів, виконання завдань науково-дослідницького характеру, зокрема підготовка рефератів, виступів на наукових конференціях, написання наукової статті або тез виступу, підготовка й участь у конкурсах наукових робіт) – до 20 балів.

Присутність на заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності аспіранта на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється у вигляді письмового тесту відповідно до вимог Положення «Про семестровий контроль в університеті».

17. Методичне забезпечення

1.Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні освітні технології у вищій школі».

Розробник: Лисенко А.В., доцент кафедри українознавства, культури та документознавства, кандидат педагогічних наук, доцент.

18. Рекомендована література

1. Васянович Г. П. Педагогічна етика : навч. посіб. - К. : «Академвидав», 2015. - 420 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. - К.: Центр навчальної літератури, 2018. - 384 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. [2-е видання, доповнене] - К. : «Академвидав», 2015. - 304 с.
4. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. — Х.: Вид. група «Основа», 2014. — 176 с.
5. Зайченко І. Основи педагогічної майстерності та етики викладача вищої школи: підручник / І. Зайченко, В. Теслюк, А. Каленський.- Київ : Ліра-К, 2018. – 484с.
6. Закон України "Про вищу освіту" // Голос України. - 2014. -6 серпня. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>
7. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. - Київ: КНТ, 2014. - 262 с.
8. Михайліченко М. В. Освітні технології: навчальний посібник / М.В Михайліченко, Я.М. Рудик – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016 – 583 с.
9. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. - Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>
10. Оргинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / К. : Центр учбової літератури, 2019. - 472 с.
11. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник / О.Янкович , Ю.Бандерек, А.Анджеєвська. – Тернопіль : ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2015. –
12. Освітні технології: навч.-метод.посіб / За ред. О.М. Пехоти. - К.: А.С.К., 2016. - 256с.

13. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навчальний посібник / кол. авторів за ред. І.Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. – Харків : ХНПУ, 2018.- 457с.
14. Теслюк В. М. Розвиток педагогічної майстерності : монографія / В. М. Теслюк. - Київ. :ЛІРА-К, 2019. - 223 с.
15. Указ Президента України № 344/2013 "Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року". - Режим доступу: [http : //www.president.gov.ua/documents/15828.html](http://www.president.gov.ua/documents/15828.html)
16. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. [2-е видання, доповнене] К. : «Академвидав», 2014. - 456 с.